

Sygn. akt I PK 323/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa B. K.
przeciwko T. Spółce Akcyjnej w C.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 120 zł
tytułem zwrotu kosztów procesowych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2015 r., IX Pa (...) Sąd Okręgowy w K. , IX Wydział Pracy oddalił apelację pozwanej T. SA w K. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 19 grudnia 2014 r., IV P (...) w sprawie z powództwa B. K. o przywrócenie do pracy.

Sąd Rejonowy przywrócił powódkę do pracy po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych. Oświadczeniem z dnia 24 kwietnia 2014 r. pozwana wypowiedziała powódce umowę o pracę, jako przyczynę podając lekceważący stosunek do powierzonych obowiązków pracowniczych, przejawiający się w notorycznym nieprzestrzeganiu standardów wykonywania pracy, wdrożonych w

Instrukcji dla służby ruchu, którego skutkiem były m.in. następujące zdarzenia: niezastosowanie się do planowanych mijanek i wjechanie na odcinek jednotorowy zabezpieczony sygnalizacją przekaźnikową podczas wykonywania obowiązków zawodowych na pociągu nr [...] w wyniku czego doszło do zjechania z pociągiem nr [...] w dniu 4 lutego 2014 r.; przewożenie osób postronnych w kabinie motorniczego stwierdzone przez kontrolera KZK GOP w dniu 3 lutego 2014 r. i uwiarygodnione w wyniku konfrontacji w dniu 6 marca 2014 r.; stwierdzony przez kontrolera brak identyfikatora motorniczego podczas wykonywania obowiązków w dniu 27 marca 2014 r.; brak dystrybucji biletów jednorazowych normalnie w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych, czego potwierdzeniem jest brak zakupu biletów w kasie lub innym miejscu wyznaczonym przez spółkę w tym celu od kwietnia 2012 r.; utrata zaufania do pracownika w związku z wymienionymi zdarzeniami, w szczególności zatajenie wydarzenia z dnia 4 lutego 2014 r.; naruszenie przez pracownika zasad określonych w art. 4 pkt 1 Kodeksu dobrych praktyk zobowiązujących pracownika do wykonywania obowiązków w sposób profesjonalny i rzetelny.

Sąd Rejonowy poczynił ustalenia w odniesieniu do poszczególnych przyczyn wypowiedzenia. I tak w zakresie niezastosowania się do mijanek i zjechania z innym pociągiem uznał, że powódka nie naruszyła swoich obowiązków, podjęła bowiem takie działanie po uzyskaniu zgody przełożonej i przy zachowaniu ostrożności. Sąd ustalił, że w dniu 27 marca 2014 r. powódka posiadała identyfikator, nie umieściła go w przeznaczonej do tego celu ramce z uwagi na brak takowej, co powódka zgłosiła. Powódka nie miała także obowiązku sprzedaży biletów, albowiem nie podpisała w tym celu stosownej umowy – należała do grupy motorniczych, którzy odmówili podpisania umów. Wymaganie, by pracownicy ci posiadali bilety zakupione z własnych środków, nie znajduje prawnego uzasadnienia. W kwestii zdarzenia z dnia 27 kwietnia 2014 r. Sąd uznał, że fakt przewożenia przez powódkę osoby postronnej w kabinie nie został przez pozwanego udowodniony. Ustalenia te i oceny zostały przyjęte za własne przez sąd II instancji.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiódł pełnomocnik pozwanej spółki. Zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 45 § 1 k.p. przez jego błędną

wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez oddzielne rozpoznanie każdej z przyczyn uzasadniających wypowiedzenie umowy o pracę oraz przyjęcie, że podane przyczyny, m.in. zdarzenie z dnia 4 lutego 2014 r. oraz jego zatajenie, nie uzasadniały utraty zaufania do powódki.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał jej oczywistą zasadność, polegającą na rażącym naruszeniu art. 45 k.p. przez uznanie, że w rozpoznawanej sprawie przyczyny wskazane w oświadczeniu nie uzasadniały wypowiedzenia stosunku pracy w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. W uzasadnieniu wniosku skarżący opisuje, na czym polega uzasadnienie wypowiedzenia w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. w kontekście art. 30 § 4 k.p. (sposób sformułowania przyczyny wypowiedzenia). Przypomina także, że ocena zasadności rozwiązania stosunku pracy wymaga uwzględnienia słusznych interesów obu stron stosunku pracy oraz celu, treści i sposobu realizacji tego stosunku.

Staje na stanowisku, że przyczyny wskazane w oświadczeniu o wypowiedzeniu powódce stosunku pracy były prawdziwe, konkretne i obiektywnie uzasadnione. Poczyniony przez sądy powszechne – odmienny – wniosek jest wynikiem wadliwej wykładni art. 45 § 1 k.p.

W ocenie skarżącego utrata zaufania do powódki była przede wszystkim wynikiem zdarzenia z dnia 4 lutego 2014 r. (zjechania tramwajów na odcinku jednotorowym), o czym powódka nie zawiadomiła pracodawcy. Zarzut zatajenia tej okoliczności znajduje, zdaniem skarżącego, potwierdzenie w zeznaniach przełożonej powódki I. K.. Za to zdarzenie powódka została ukarana karą porządkową, od której się nie odwołała, co prowadzi do wniosku, że karę przyjęła i uznała za zasadną. Pominięcie tej okoliczności stanowi, zdaniem skarżącego, o uchybieniu zasadom oceny wiarygodności i mocy zgromadzonego materiału dowodowego. Zdarzenie, które stanowiło podstawę nałożenia kary porządkowej może zaś jednocześnie stanowić uzasadnienie rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania, nie jest bowiem oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Pojęcie „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej stanowiło przedmiot wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego. Syntetyzując je trzeba stwierdzić, że oczywista zasadność skargi powinna polegać na takim naruszeniu norm prawnych, które nie budzi wątpliwości i możliwe jest do stwierdzenia przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2007 r., I PK 113/07).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej okazuje się szczególnie trudna do wykazania w przypadkach, w których podstawę rozstrzygnięcia stanowią klauzule generalne, a z taką mamy do czynienia w art. 45 § 1 k.p. Na tle klauzuli innej z klauzul Sąd Najwyższy trafnie stwierdził w postanowieniu z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 252/08, że kwestia prawidłowego zastosowania art. 8 k.p. nie może być uznana za argument wskazujący na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, gdyż przepis ten ma z natury charakter generalny, niedookreślony i jego zastosowanie jest ściśle uzależnione od konkretnych okoliczności faktycznych.

Ustaleniami w tym zakresie Sąd Najwyższy pozostaje związany. Trzeba bowiem przypomnieć, że podstawy skargi nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Z tego też względu przyjmuje się, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11).

Skoro sądy obu instancji ustaliły w sprawie, że powódka zawiadomiła przełożoną o zdarzeniu z dnia 4 lutego 2014 r., to Sąd Najwyższy nie może poczynić innego ustalenia a tego chce skarżący, twierdząc, że zasadną przyczynę wypowiedzenia stanowiło zatajenie tego zdarzenia przez powódkę. W istocie, pod pozorem kierowania zarzutu naruszenia art. 45 § 1 k.p. strona pozwana oczekuje ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Jedynie zatem na marginesie Sąd Najwyższy zauważa, że oczywistą próbę manipulacji stanowi wyrwanie z całokształtu zeznań świadka (przełożonej powódki) jednego zdania dla poparcia swoich tez (opatrzonego zresztą wątpliwością „chyba”, co skarżący pomija), podczas gdy w dalszych zeznaniach świadek szczegółowo opisuje sposób, w jaki uzyskała od powódki informację o zdarzeniu z 4 lutego 2014 r. Wiarygodność

całokształtu tych zeznań ocenił Sąd Okręgowy a oceną tą Sąd Najwyższy, co wymaga ponownego podkreślenia, pozostaje związany.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach w wysokości 120 zł orzeczono na podstawie § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).